

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Кж-07-000 033
Бања Лука, 17.4.2007. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ !

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија мр Велка Икановића, као предсједника вијећа, те Слободана Милашиновића и Војислава Димитријевића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Сандре Ђукић, у кривичном предмету против оптуженог Д. Б. због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби окружног тужиоца из Б. Л. и браниоца оптуженог, адвоката В. Г. из Б. Л., изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број: 011-0-К-06-000 050 од 10.11.2006. године, након јавне сједнице вијећа одржане дана 17.4.2007. године, у присуству замјеника Главног Републичког тужиоца Бранке Милошевић, оптуженог и његовог браниоца, донио је истога дана

П Р Е С У Д У

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог Д. Б., а уважавањем жалбе окружног тужиоца из Б. Л., преиначава се у одлуци о казни пресуда Окружног суда у Бањој Луци број: 011-0-К-06-000 050 од 10.11.2006. године, тако што се оптужени Д. Б. за кривично дјело убиства из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашен кривим том пресудом, осуђује на казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година, у коју казну му се по члану 44. Кривичног закона Републике Српске урачунава вријеме проведено у притвору од 1.4.2006. године па надаље.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмијењена.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом оглашен је кривим Д. Б. због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗРС) и осуђен на казну затвора у трајању од 10 (десет) година у коју му је по члану 44. истог закона урачунато вријеме проведено у притвору од 1.4.2006. године па надаље, одузет му је пиштољ са којим је дјело извршио, обавезан је да на име паушала плати износ од 500,00 КМ, а оштећени су са одштетним захтјевом упућени на парницу.

Против те пресуде жалбу су, благовремено, изјавили окружни тужилац у Б. Л. због одлуке о казни с приједлогом да се првостепена пресуда преиначи и оптуженом изрекне казна затвора у трајању од петнаест година и бранилац оптуженог В. Г. адвокат из Б. Л., због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији с приједлогом да се побијана пресуда укине и одржи претрес пред овим судом или да се та пресуда преиначи у одлуци о казни и казна ублажи испод границе прописане законом или да се оптуженом изрекне мања мјера казне затвора.

Одговори на жалбе нису поднесени.

На сједници вијећа замјеник главног републичког тужиоца је изложила жалбу окружног тужиоца из Б. Л. и остала код приједлога да се жалба окружног тужиоца усвоји, а жалба браниоца оптуженог одбије као неоснована.

Бранилац оптуженог је такође изложио жалбу и остао код приједлога да се жалба оптуженог уважи, предлажући да се жалба окружног тужиоца одбије као неоснована.

Испитујући побијану пресуду на основу одредбе члана 312. Закона о кривичном поступку РС (у даљем тексту: ЗКП), у оном дијелу у којем се жалбом побија, овај суд је одлучио као у изреци из следећих разлога:

Нема основа за тврдњу жалбе браниоца да је првостепена пресуда захваћена разноврсним облицима битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. ЗКП-а, која се манифестује у виду повреде права на одбрану и недостатку разлога о одлучним чињеницама.

Наиме, нема мјеста жалбеној тврдњи да је неправилно одбијен приједлог да се саслушају др В. З.-Ц., неуропсихијатар и Г. М., дипломирани психолог и да је тиме повријеђено право на одбрану оптуженог (у чему би била садржана битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка г) ЗКП) због тога што суд није уважио приједлог одбране да се као свједоци саслушају горе наведена лица на околности разговора са оптуженим обављеним дана 15.3.2006. године и 31.3.2006. године, јер је председник вијећа на главном претресу од 26.10.2006. године одбио приједлог браниоца да се саслуша др В. З.-Ц. образлажући то чињеницом да је њен налаз инкорпориран у налаз и мишљење саслушаног вјештака др М. С. То је био једини приједлог за извођење нових доказа, дакле, бранилац није предложио саслушање и Г. М. на том претресу. Надаље, када је суд за одбијене доказне приједлоге одбране дао разлоге у образложењу претресног рјешења којим се одбија приједлог за извођење нових доказа, онда нема основа за жалбену тврдњу да је одбијањем тих доказних приједлога одбране, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка д) ЗКП-а у облику повреде права на одбрану. Ово из разлога што је дискреционо право председника вијећа да, ако закључи да околности које странка или бранилац желе да докажу, немају значај за предмет или је понуђени доказ непотребан, одбије понуђени доказ предвиђено у члану 270. став 2. ЗКП-а.

Супротно становишту жалбе анализом побијане пресуде овај суд налази да образложење пресуде садржи разлоге у погледу одлучних чињеница с аспекта постојања кривичног дјела и кривичне одговорности оптуженог, те чињеница одлучних за правилну примјену материјалног права, ради чега је неприхватљив приговор жалбе заснован на тврдњи да је образложење пресуде захваћено битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП-а у облику недостатка разлога одлучних чињеница. Сасвим је друго питање то што жалба оспорава валидност датих разлога у образложењу за утврђене одлучне чињенице, међутим приговор таквог карактера у суштини спада у жалбени основ погрешно утврђеног чињеничног стања, јер се таквим приговором кроз замјерку образложењу пресуде за чињеничне закључке оспорава правилност тих чињеничних утврђења.

Аргументима жалбе уз приговор чињеничној основи побијане пресуде, по оцјени овог суда није доведена у сумњу правилност утврђења на којима се заснива закључак те пресуде да радње оптуженог предузете критичног догађаја према оштећеном М. Т. и које су проузроковале смртну последицу, манифестују битне елементе кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. КЗРС, што се ни жалбом браниоца не оспорава.

Наиме, слиједећи одбрану изнијету на главном претресу пред првостепеним судом, жалба истрајава у тврдњи да су, због привременог душевног поремећаја, способности схватања дјела и могућности управљања поступцима оптуженог биле битно смањене (битно смањена урачунљивост) због тога предлаже блаже кажњавање. У прилог такве тврдње жалба истиче да је у побијаној пресуди изостала садржајна оцјена проведених доказа и дата превага налаза вјештака оптужбе над налазом вјештака одбране, што је резултирало погрешним закључком те пресуде о последицама поремећаја односа између оптуженог и оштећеног. При томе, не оспоравајући утврђење побијане пресуде да су ти поремећени односи произашли усљед љубавне везе супруге оптуженог и оштећеног и не оспоравајући ово као мотив сукоба и непријатељства између оптуженог и оштећеног, жалба развија тезу, изражену и кроз налаз и мишљење вјештака одбране др М. С., да се оптужени *in tempore criminis* налазио у стању привремене душевног дефекта-поремећености тежег степена због стресогеног реактивног стања и сужења свијести насталог усљед пражњења кумулираног афекта.

Апострофирајући налаз и мишљење вјештака одбране субспецијалисте судске психијатрије др М. С., по коме је урачунљивост оптуженог у вријеме извршења дјела била битно смањена, те истичући да је такав облик урачунљивости продукт афективног стања, жалба заузима становиште да је суд радње оптуженог, које су узроковале смртну последицу оштећеног, учињене у афективном стању таквог квалитета да би га, правилном примјеном материјалног права требало, уз примјену института ублажавања казне из члана 38. КЗРС, казнити казном испод границе прописане законом.

Овакво становиште жалбе се не може прихватити као правилно, па тиме ни као основан приговор погрешне примјене материјалног права, у виду погрешне примјене Кривичног закона приликом одмјеравања казне. Ово из разлога што је првостепени суд правилно утврдио да је оптужени приликом

извршења кривичног дјела поступао са директним умишљајем. И за овај суд је увјерљив налаз и мишљење вјештака оптужбе др Н. З.-Р. да је у моменту извршења овог кривичног дјела свијест оптуженог била таква да су способност за расуђивање и способност за управљање својим поступцима била смањена, али не до битног степена. На овакву урачунљивост, уосталом, указује свјесно, смишљено, вољно и рационално понашање оптуженог инкримисаног дана када оптужени аутомобилом пролази 100-ак метара поред куће оштећеног, који се налази у дворишту, враћа се аутомобилом до куће оштећеног, узима пиштољ из аутомобила, репетира га и припази оштећеном на неколико метара и испалаује осам метака у правцу оштећеног и са свих осам метака га погађа. Након овога оптужени одлази са лица мјеста и тек у касно поподне се предаје полицији што све потврђује његову урачунљивост. Урачунљивост је, иначе, правни појам и о њему одлучује суд. Вјештак неуропсихијатар и други вјештаци одговарајуће специјалности треба суду да пруже податке на основу којих ће суд моћи да изведе свој закључак. Ово мишљење се тражи ако се сумња да су осумњичени, односно оптужени неурачуљиви или смањено урачунљиви и да се одреди природа, врста, степен и трајност евентуалних поремећаја и на основу тога вјештак даје своје мишљење о томе какав је утицај, евентуално душевно обољење и стање, имало и какво још има на схватање поступања оптужених и да ли је и у којој мјери поремећено душевно стање постојало у вријеме извршења дјела.

Из наведеног произилази да су неосноване жалбене тврдње о учињеној битној повреди одредаба кривичног поступка, приликом доношења и писмене израде побијане пресуде, те приговори о мањкавости чињеничне основе пресуде које су, према становишту жалбе, имале за посљедицу и погрешну примјену кривичног закона.

Испитујући одлуку о казни у вези са приговорима жалбе окружног тужиоца, те жалбу браниоца оптуженог, овај суд налази да су основане замјерке жалбе окружног тужиоца засноване на тврдњи о неадекватности изречене казне од десет година затвора оптуженом за почињено дјело, тежини почињеног кривичног дјела и степену кривичне одговорности оптуженог. Наиме, олакшавајуће околности које је на страни оптуженог нашао и цијенио првостепени суд, а које се манифестују у ранијој неосуђиваности оптуженог и да је отац двоје малолетне дјеце, не налазећи за оптуженог ни једну отежавајућу околност, не оправдавају изречену казну затвора. С правом жалба тужиоца указује да је прецијењен значај тих околности када се имају у виду висок степен кривичне одговорности оптуженог изражен кроз директни умишљај и упорност при извршењу кривичног дјела, побуде из којих је дјело учињено, околности под којима је дјело почињено (одсуство било каквог повода од стране оштећеног инкримисаног дана, исказана хладнокрвност при извршењу дјела), јачина повреде заштићеног добра манифестована кроз тежину посљедице и понашање оптуженог послвије извршеног кривичног дјела, јер ни једним гестом није изразио кајање, спремност да ублажи посљедице кривичног дјела, накнади штету и да се обрати породици убијеног, иако су то његови кумови, што указују на такав степен друштвене опасности радњи оптуженог при извршењу дјела да разлози специјалне превенције као једног сегмента сврхе кажњавања не оправдавају изречену казну.

Из изнијетих разлога овај суд је уважавањем жалбе јавног тужиоца преиначио побијану пресуду у одлуци о казни тако што је оптуженом за почињено дјело изрекао казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година у увјерењу да ова казна представља и потребну и довољну мјеру казне за остварење сврхе кажњавања како с аспекта васпитног утицаја на оптуженог да убудуће не чини кривична дјела тако и у погледу превентивног дјеловања према другима да не чине кривична дјела.

Ради изнијетог жалба браниоца је одбијена као неоснована на основу одредбе члана 319. ЗКП-а, а уважавањем жалбе тужиоца преиначена првостепена пресуда на начин описан у изреци ове пресуде, а на основу одредбе члана 320. став 1. ЗКП-а.

Записничар
Сандра Ђукић

Предсједник вијећа
мр Вељко Икановић